

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

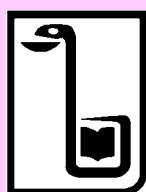
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічерда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Мартинюк Олена Анатоліївна,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту охорони здоров'я

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Одеський національний медичний університет

В післявоєнний період буде формуватися новий тип управлінців (нетократ), який буде поєднувати керівні процеси ЗВО, в режимі реального та віртуального простору. Віртуального не тому що це «ірреальний» світ, а тому, що у штучно сконструйованому кібернетичному просторі є мінімальна кількість перешкод для досягнення запланованого.

Професійне управління — це поєднання управлінських знань з умінням спілкуватися з людьми (комунікабельність, дипломатичність, тактовність), чітко та ясно висловлювати думки в будь-якій формі (усній, письмовій); це здатність до об'єктивності та незалежності, вміння робити та формулювати висновки, відповідально ставитися до колективної справи, державних інтересів.

При побудові нових моделей управління ЗВО необхідно враховувати соціально-економічні умови, що змінилися, появу принципової невизначеності, багатозначність можливих життєвих ситуацій, коли потрібно жити і діяти за умов тотального вибору. Одна з рис будь-якої педагогічної системи—її ймовірність характеру. Ймовірність — це непередбачуваність, хаос у певному сенсі, евристика освітнього процесу.

Внутрішня, сутнісна організація освітньо-педагогічної системи, що відображається моделлю, визначається насамперед її цілями. Якщо в «жорсткій» моделі цілі ставляться дуже конкретно і повинні обов'язково досягатися заданим шляхом, то в «м'якій» вони мають більш загальний характер, до них можна прагнути, причому різними можливими шляхами, іноді відбувається коректування.

Слід відзначити, що досягнення якісної освіти, в тому числі й вищої, для всіх членів суспільства є однією з сімнадцяти Глобальних цілей сталого розвитку суспільства, які були затверджені на Саміті ООН

зі сталого розвитку у 2015 р. та спрямовані на встановлення кращого світу до 2030 р. Адаптовані для України «Цілі сталого розвитку» включають 6 завдань та 11 індикаторів для досягнення.

Саме тому потрібна нова система оцінки якості управління, нові індикатори якості, а головне вони повинна бути інтегрована у європейський простір. Управління якістю вищої освіти має відповідати міжнародним та національним стандартам.

Якість саме медичної освіти має стати основною метою державної освітньої політики післявоєнного періоду. Тому що в разі збільшиться потреба в медичних працівниках різних спеціалізацій. Починаючи від пластичних хірургів, для поранених, реабілітологів та психологів, для адаптації та соціалізації воєнних, тимчасово переміщених осіб, та людей з фронтних територій, закінчуючи, педіатрами та дитячими психологами, для людей які будуть повертатися із закордону.

А нова модель державного управління має бути представлена у вигляді системи управління якістю освіти, яка ґрунтується не тільки на парадигмі людиноцентризму., а повинна включати механізми задіяння інноваційних технологій, методи та протоколів лікування, яких досі ще в світі не усувало. Вона повинна визначити головні питання, на розв'язання яких має бути зорієнтоване управління якістю освіти в вищій медичній школі:

- задоволення освітніх потреб громадян України у ХХІ ст. ;
- забезпечення доступності до якісної освіти на всіх рівнях освіти;
- забезпечення освітнього процесу якісними та сучасними засобами навчання;
- створення в закладах освіти сприятливого для розвитку особистості культурного та економічного середовища;
- розробка гнучких навчальних та освітніх програм, спрямованих на формування та розвиток здібностей [2, с. 27].
- глибока інтеграція та ротація навчальних процесів в європейське середовище;
- патентування та розвиток нових методик лікування, яких не існувало в світі.

Дуже важливо що на сьогодні забезпечення якості вищої освіти було і залишається одним із центральних завдань державної освітньої політики України. Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих визначені одним з основних пріоритетів у «Стратегічному плані діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року» [3].

Зараз в Україні вимоги до системи управління якістю визначає, міжнародний стандарт ISO 9001:2015 “Quality Management Systems Requirements”, який із 2016 року запроваджений в Україні як державний — ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю».

Сучасне визначення терміну «якість» яке надається в стандарті ISO 9000 і відповідному державному стандарті України та в оновленому його варіанті ДСТУ ISO 9000:2015 «Системи управління якістю».

Основні положення та словник термінів» якість визначається як ступінь, до якого сукупність власних характеристик об’єкта задовольняє вимоги [1, с. 2]. Принципами управління якістю відповідно до цього стандарту визначаються: орієнтація на замовника; лідерство; задіяність персоналу; процесний підхід; поліпшення; прийняття рішень на підставі фактичних даних; керування взаємовідносинами. Тобто саме ті вимоги, які необхідні зараз під час воєних дій та, особливо у післявоєнних період для відновлення та розвитку країни.

Управління якістю (quality management) повинно охоплювати формування політики управління (менеджмент) у сфері якості, та встановлення цілей (формування стратегії розвитку) у сфері якості, а також процеси, які сприяють досягненню цілей у сфері якості через планування якості (встановлення цілей та визначення операційних процесів і відповідних ресурсів, необхідних для досягнення цілей у сфері якості), забезпечення якості (створювання впевненості в тому, що вимоги щодо якості буде виконано), контролювання якості (виконання вимог щодо якості) та поліпшування якості (збільшування здатності виконувати вимоги щодо якості).

В основі функціонування системи управління якістю лежить процесний підхід, що базується на циклі PDCA (Plan-DoCheck-Act) та ризик-орієнтованому мисленні [4].

Отже, концептуальне реформування управління у вищій медичній школі повинно починатися із формування базових стандартів, які ґрунтуються на сучасному світовому досвіді та інноваціях які вимушено отримала Україна.

Така концептуальна схема системи управління якістю освітніми, науковими та адміністративними процесами в рамках холистичного когерентного підходу узагальнює вимоги відповідно до наявних світових тенденцій, яка визначає стейкхолдерів як головний фактор впливу, а також формування внутрішнього унікального середовища, як фактору розвитку наукової і освітянської медичної школи в Україні.

З одного боку стейкхолдери висувають вимоги до забезпечення якості освітнього процесу і обґрунтовують необхідність упровадження в освітній процес конкретних компетентностей у складі освітніх програм, а з іншого саме медичні ЗВО зможуть будувати такий унікальний простір, який дозволить залучати інвестиції та створювати інноваційні технологічні Хаби, і це буде визначати доцільність існування конкретних закладів вищої освіти. Домінуючий вплив з боку зовнішнього середовища вимагає від менеджменту ЗВО своєчасної реакції на нові вимоги, прийняття обґрунтованих управлінських рішень в ході виконання функцій планування, організації, координації, а формування системи СУЯ ДСТУ ISO 9001:2015 допоможе сформувати ефективну систему бізнес-процесного розвитку, контролю та мотивації.

Список літератури

1. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT). Видання офіційне. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 45 с.
2. Скиба М. Є., Красильникова Г. В., Білецька Г. А. Управління якістю вищої освіти в університеті: інноваційні підходи, технології та засоби: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2019. 186 с.
3. Мороз С. А. Елементи системи вищої освіти, як детермінанти державно-управлінського впливу на її якість. Людина віртуальна: нові горизонти: зб. наукових праць; Монреаль: СРМ “ASF”, 2018. С. 181–185. URL: http://virtus.conference-ukraine.com.ua/2_ManVirtutal/2018/conf41.pdf
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ “ЦС”, 2015. 32 с. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

Красилюк Леонід Іванович, Дехтяр Юрій Миколайович, Савчук Руслан Валерійович, Шостак Максим Володимирович, Виговська Надія Сергіївна РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ НА ПРИКЛАДІ КЛІНІЧНОЇ КАФЕДРИ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	512
Краснікова Світлана Олександрівна, Заборовська Світлана Віталіївна ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	516
Лебедюк Михайло Миколайович, Ковтун Лариса Олександрівна, Ашаніна Ірина Володимирівна КУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ — ФУНДАМЕНТ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У МАЙБУТНЬОМУ	518
Лотиш Надія Григорівна, Кравченко Тетяна Юріївна, Копійка Ганна Кузьмівна, Васильченко Лілія Вікторівна ТАКСОНОМІЯ БЛУМА: ВИБІР АКТИВНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ПОКРАЩАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ.....	522
Мартинюк Олена Анатоліївна ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	525
Нагачевська Світлана Анатоліївна ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	529
Нетребчук Любов Миколаївна, Самойленко Тетяна Олександрівна ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	531